

Het veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje (*Harmonia axyridis*)

Wat zijn veelkleurige Aziatische lieveheersbeestjes?

Het veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje *Harmonia axyridis* is een kever die afkomstig is uit zuidoost Azië en behoort tot de familie van de lieveheersbeestjes (Coccinellidae).

Het insect werd als biologische bestrijding van bladluizen ingevoerd in België. Ze planten zich snel en massaal voort en kunnen tot drie jaar oud worden. Naast bladluizen blijkt het Aziatisch lieveheersbeestje zich ook tegoed te doen aan andere keverlarven zoals die van andere lieveheersbeestjes. Ten gevolg vormt deze invasieve soort een bedreiging voor de inheemse soorten lieveheersbeestjes.

Deze soort heeft een zeer variabel uiterlijk. Individuen kunnen sterk verschillen in kleur, van vrijwel geheel oranje tot bijna zwart, maar zijn aan een aantal kenmerken herkenbaar. Ten eerste de grootte (> 5 mm), ten tweede het motief op het halsschild (bleek met zwarte 'M'-vormige tekening; bleek met 'pootafdruk van een kat' zonder bijkomende vlekken; zwart met brede, bleke randen) en ten derde een typerende deukje aan het uiteinde van de dekschilden. Ook aan de onderzijde zijn ze gemakkelijk te herkennen. De onderzijde is namelijk zwart met een duidelijk oranje rand.

Hoe kom ik in aanraking met het veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje?

Deze lieveheersbeestjes kunnen voor overlast zorgen wanneer ze in de herfst massaal op zoek gaan naar plaatsen om te overwinteren. Ze worden aangetrokken door lichtgekleurde of UV-reflecterende huizen en gebouwen (vooral de zuidkant waar het warmer is), maar ook door boomsoorten als berk. Vanaf de eerste herfstkoude in de maand oktober zoeken ze in grote aantallen geschikte overwinteringsstekjes op. Ze trekken zich terug in allerlei kieren, hoeken en gaten van huizen, schuurtjes en gebouwen. Hierbij produceert het Aziatisch lieveheersbeestje een lokstof op de plaats waar ze zich bevinden (een zogenaamd aggregatieféromoon), waardoor er nog meer soortgenoten op dezelfde plaats komen overwinteren. Dikwijls overwinteren ze in grote aantallen en komen keren elk jaar terug naar dezelfde plaats, aangetrokken door het feromoon. De beestjes zitten goed beschermt, waardoor je ze onopgemerkt blijven en men geen overlast ondervindt. In de lente ontwaken ze uit hun winterslaap en trachten de kortste weg naar buiten te nemen, meestal aangetrokken door het licht. Niet zelden komen ze zo terecht in een kamer tegen een venster raam. Dit kan voor enige overlast zorgen.

Kan het veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje je gezondheid schaden?

Er is geen gevaar voor de volksgezondheid (geen overdracht van ziektes, slechts occasionele gevallen van allergische reacties of irritaties) en er wordt geen schade aangericht aan het interieur van de woning. De aanwezigheid van de lieveheersbeestjes kan wel als vervelend worden ervaren. Ze kunnen massaal voorkomen en de diertjes verspreiden bij verstoring een vlekkenmakende afweerstof met een onaangename geur.

Hoe kan je de overlast van het veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje beperken?

Hou ramen en deuren zoveel mogelijk gesloten op het moment dat er zich veel lieveheersbeestjes bevinden op de gevels van de woning (vooral op zonnige dagen gedurende de herfstmaanden). Grote aantallen lieveheersbeestjes komen vooral voor na enkele warme dagen volgend op slecht weer. De insecten worden aangetrokken door lichte oppervlakken (o.a. bleke muren). Probeer spleten en kieren zoveel mogelijk te dichten.

In de lente wanneer de lieveheersbeestjes na overwintering naar buiten willen, gaan ze op het licht af. Zo vind je ze vaak bij het raam. De simpelste oplossing om de beestjes uit de woning te weren is 's morgens het raam open zetten en 's avonds het raam weer sluiten. Na ongeveer een week is het probleem voorbij tot volgend jaar.

Een alternatief is de lieveheersbeestjes opzuigen met een kruimeldief of gewone stofzuiger en de stofzak dan goed dicht te binden en weg te gooien. De beestjes worden beter niet doodgetrapt of platgeslagen, want dan verspreiden ze een zeer onaangename geur en kunnen vlekken maken op muren en tapijten.

Probeer het gebruik van insecticiden zoveel mogelijk te beperken. De meeste insecticiden zijn namelijk schadelijk voor het milieu en voor de gezondheid.

Zijn er normen om je gezondheid te beschermen?

Neen.

Referenties

www.inbo.be/docupload_tmp/docupload/1965.pdf

www.inbo.be/docupload/1636.pdf

info verkregen van Prof. Dr. Johan Mertens, Universiteit Gent.

www.entomology.wisc.edu/mbcn/kyf210.html (foto's)